

Anna Fock. Cirkus Smuts.

Ersatz förlag.

Det börjar illa för Jakob, docent i språkvetenskap vid Göteborgs universitet, denna dag vid slutet av vårterminen. Hans fru, också hon akademiker, gör till slut slag i saken och talar om att det är dags för separation. Inte alldeles oväntat eller ens önskat för Jakob. Ändå blir det denna förändring som sliter honom bort från det sista halmstrået av ett vardagligt liv. Vid samma institution finns tre studenter som redan lever ett liv utanför gränserna till det som kallas normalt; Stella, Jim och den något äldre gåtfulla Elisabet, språkligt geni men med en destruktivitet som ska ta dem alla i besittning. Anna Fock debuterade 2013 med romanen Absolut noll för vilken hon bland annat tog emot Borås tidnings Debutantpris. Då skrev hon om homosexuellas liv i S:t Petersburg och rörde sig på samma sätt som nu i utkanten av det som makt och myndighet ser som det "vanliga" samhället. I "Cirkus smuts" är perspektiven annorlunda. Här är det inte gruppen som tvingas ut. Snarare individer som tar avstånd och låter sig föras in i ett utanförlandskap ledd av Elisabet som en slags Mefistofeles. Det är vid detta gränsland som berättelsen ständigt rör sig. Det etablerade livet och den självdestruktiva revolten. "Det är som om vi försöker inbilla oss att vi lever i en Håkan Hellström-video samtidigt som varenda minut påminner om hur totalt befriat från romantik allt egentligen är", låter hon Jim säga. Den enda som obehindrat tycks röra sig mellan dessa båda världarna är Elisabet. Lägenheten med ett rivningskontrakt blir en återkommande metafor för detta liv, ständigt på gränsen till sammanbrott. "Cirkus smuts" håller vad den lovar vid namn. Här finns plats för sjaskigheter, det fula och det förbjudna. Det märkliga är att Anna Fock hela tiden skildrar sina gestalter med en ömsinhet och värme som berör på djupet. Där ligger något av det unika i hennes författarskap och som jag hoppas hon tar med sig in i nya romaner. En berättelse om viljan att få leva sitt eget liv och det hänsynslösa utnyttjandet som ständigt skiftar subjekt och objekt. En roman som inte passerar läsaren oberörd.

Jakob Carlander